מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו שלטון הרוב ומהי זכות המיעוט
- להכיר את המושג חופש הביטוי בדמוקרטיה
- לתרגל זיהוי טיעונים בטקסט טיעוני פשוט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

- 1. א – הקבוצה הגדולה יותר מחליטה
- 2. ב – כי גם למיעוט מגיע כבוד ודעה
- 3. א – הצבעה
- 4. ג – בדמוקרטיה כל אחד רשאי להביע דעה בחופשיות
- 5. ב – להקשיב ולא לצעוק עליה
- 6. ב – המיעוט ירגיש מודר ולא מכובד

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – זהו עיקרון מרכזי בדמוקרטיה
- 2. לא נכון – לכל אדם יש זכות להביע דעה
- 3. נכון – זו זכות בסיסית בדמוקרטיה
- 4. לא נכון – לרוב יש הצבעה ולא תמיד הסכמה מלאה
- 5. נכון – כבוד נדרש גם כשלא מסכימים

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

- 1. רוב
- 2. מיעוט
- 3. ביטוי
- 4. שונות
- 5. הצבעה

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

- 1 – ג (הקבוצה הגדולה שמחליטה)
- 2 – ה (הקבוצה הקטנה יותר)
- 3 – ד (הזכות להגיד דעה בחופשיות)
- 4 – א (קבלת דעות שונות משלנו)
- 5 – ב (דרך לקבל החלטה משותפת)

חלק ה' – כתיבה והבעת דעה

- 1. כי לכל אדם מגיע כבוד ודעתו חשובה גם אם היא שונה מהרוב

חלק ו' – מחשבה מעמיקה

- 1. מצפים לתיאור מצב ריאלי, הצעה לשמוע את המיעוט, פשרה או דיון מכבד

כרטיס יציאה – מה לחפש

- רוב=קבוצה גדולה, מיעוט=קבוצה קטנה
- חופש ביטוי מאפשר להביע דעה בלי פחד
- דוגמה: להקשיב לדעה שונה בלי לצעוק או להשתיק

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על הצבעה כיתתית אמיתית שהתקיימה
- מומלץ להדגיש שדמוקרטיה כוללת גם הגנה על המיעוט ולא רק הכרעת הרוב
- ניתן לבצע את חלק הכתיבה בזוגות לפני כתיבה אישית

דף תרגול: הרוב מחליט – ומה עם המיעוט?

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בקבוצה גדולה לפעמים מצביעים. הרוב זה הקבוצה הגדולה שמחליטה. המיעוט זה הקבוצה הקטנה יותר. חשוב לכבד גם את המיעוט.

📖 מילון קטן:

רוב	הקבוצה הגדולה יותר בהצבעה
מיעוט	הקבוצה הקטנה יותר בהצבעה
דמוקרטיה	שיטת שלטון שבה אזרחים מצביעים ובוחרים
חופש ביטוי	הזכות להגיד את הדעה שלך בחופשיות
כבוד הדדי	להתייחס בכבוד גם לדעה שונה
סובלנות	הנכונות לקבל דעות ואנשים שונים
הצבעה	דרך לקבל החלטה משותפת בקבוצה

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי מחליט בשלטון הרוב?

א) הקבוצה הגדולה יותר מחליטה ב) רק מנהיג אחד מחליט ג) אין צורך להצביע כלל

ד) המיעוט תמיד מחליט

2. למה שומרים על זכויות הקבוצה הקטנה?

א) כדי שלרוב יהיה יותר כוח ב) כי גם למיעוט מגיע כבוד ודעה ג) כי המיעוט תמיד צודק

ד) זה לא חשוב כלל

3. איך מקבלים החלטה בקבוצה?

א) הצבעה ב) הגרלה בלבד ג) שתיקה ד) ויתור על דעה

4. למה חופש ביטוי חשוב בדמוקרטיה?

א) אין קשר ב) בדמוקרטיה אסור להביע דעה ג) בדמוקרטיה כל אחד רשאי להביע דעה בחופשיות

ד) חופש ביטוי מיועד רק לרוב

5. איך מתייחסים לדעה אחרת בכבוד?

א) להתעלם ממנה ב) להקשיב ולא לצעוק עליה ג) לצחוק עליה ד) להשתיק אותה

6. מה קורה אם לא שומעים את המיעוט?

א) כולם ישמחו ב) המיעוט ירגיש מודר ולא מכובד ג) אין בעיה בכך ד) זה תמיד הוגן

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בדמוקרטיה הרוב מחליט אבל גם למיעוט יש זכויות	☐	☐
2	מותר להשתיק אדם רק בגלל שדעתו שונה	☐	☐
3	חופש הביטוי מאפשר לכולם להביע את דעתם	☐	☐
4	בדמוקרטיה כל ההחלטות מתקבלות תמיד פה אחד	☐	☐
5	כבוד הדדי חשוב גם כשיש חילוקי דעות	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. כאשר הקבוצה הגדולה יותר מחליטה, קוראים לזה שלטון ה_____

2. הקבוצה הקטנה יותר בהצבעה נקראת ה_____

3. הזכות להביע דעה בחופשיות נקראת חופש ה_____

4. כדי שדמוקרטיה תתקיים צריך לכבד גם דעות _____

5. אזרחים משתמשים בזכות ה_____ כדי לבחור מנהיגים

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. רוב	___	**א.** קבלת דעות שונות משלנו
2. מיעוט	___	**ב.** דרך לקבל החלטה משותפת
3. חופש ביטוי	___	**ג.** הקבוצה הגדולה שמחליטה
4. סובלנות	___	**ד.** הזכות להגיד דעה בחופשיות
5. הצבעה	___	**ה.** הקבוצה הקטנה יותר

5 חלק ה' – כתיבה והבעת דעה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה חשוב להקשיב גם לדעת המיעוט

_____

_____

_____

6 חלק ו' – מחשבה מעמיקה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. תארו מצב כיתתי שבו הרוב החליט על משהו אבל חלק מהתלמידים הרגישו לא בנוח. מה אפשר לעשות כדי שכולם ירגישו מכובדים?

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין רוב למיעוט?

מדוע חשוב חופש הביטוי בדמוקרטיה?

תנו דוגמה אחת לכבוד הדדי בין דעות שונות

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀